

‘เมาแล้วขับ’ หลุดคดีเพียงบ !

พบช่องว่างกฎหมาย-ตำรวจเปรียบเทียบเทียบปรับเอง

ความพยายามของรัฐและเอกชนเพื่อ ‘ลงดาบ’ ผู้กระทำผิด ‘เมาแล้วขับ’ ด้วย พ.ร.บ.สุรา 2551 แต่ในทางปฏิบัติพบช่องโหว่-ช่องว่าง ทั้งกระบวนการบังคับใช้ที่ยุ่งยาก ตำรวจขาดความเข้าใจ ทั้งเปิดช่อง ‘เปรียบเทียบปรับ’ จนหลุดคดีในชั้นศาล

ประเทศไทยมีกลไกควบคุมด้วยกฎหมายสำคัญ 2 ฉบับ คือ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 ซึ่งควบคุมให้ดื่มในสถานที่ที่เหมาะสม ไม่ให้เข้าถึงแอลกอฮอล์ง่ายเกินไป และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการกำหนดโทษจำคุกและโทษปรับ ในทางปฏิบัติมีการตั้งจุดสกัดและตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์โดยตำรวจ แต่มาตรการต่างๆ ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

‘กฤษฎา แสงเจริญทรัพย์’ และคณะ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ‘การบังคับใช้กฎหมายในกรณีดื่มแล้วขับ รวมทั้งโอกาสหลุดรอดจากการดำเนินคดีในชั้นศาล’ โดยเน้นพื้นที่ศึกษาภายในกรุงเทพมหานครสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมาย 4 ประเด็นสำคัญ โดยพบว่า พฤติกรรมขับขี่ยานพาหนะขณะมีเมายังมีอยู่แม้จะมีการรณรงค์หรือตั้งด่านสกัดเพื่อตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด แต่จำนวนมากหรือน้อยเป็นไปตามช่วงเทศกาล โดยพบว่าช่วงปีใหม่จะมีการจับกุมข้อหาขับขี่ยานพาหนะขณะมีเมามาก ส่วนเทศกาลสงกรานต์พบน้อยกว่า

ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจากรถที่รุนแรงมักจะมีการตรวจปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดของผู้ขับขี่เสมอ หากเกินกว่าที่กำหนดก็จะถูกดำเนินคดีข้อหาเมาแล้วขับในชั้นศาลทุกกรณี แต่ในทางปฏิบัติก็พบว่าไม่ได้ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือดทุกกรณีด้วยข้อจำกัดการปฏิบัติงานและความละเอียดต่อการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญให้ผู้ขับขี่หลุดคดี

การวิจัยยังพบช่องว่างการบังคับใช้ พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 หลายประการเป็นสาเหตุสำคัญให้ผู้กระทำผิดหลุดคดีในชั้นศาล อาทิ มาตรา 31 ที่การกระทำผิดจะต้องเป็นกรณีผู้ขับขี่และผู้โดยสารกำลังดื่มเครื่องดื่มในขณะที่

๖๖

หากมาถึงจุดตรวจ แล้วผู้ขับขี่ไม่ได้ดื่มก็ถือว่าไม่ผิด พอทดสอบระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจไม่เกิน 50 มิลลิลิตรก็ไม่มีผิด ถึงแม้จะเป็นผู้ดื่มที่เมามากหรือค้ออ่อนก็หลุดคดีเช่นกัน

๙๙

“หากมาถึงจุดตรวจ แล้วผู้ขับขี่ไม่ได้ดื่มก็ถือว่าไม่ผิด พอทดสอบระดับแอลกอฮอล์ในลมหายใจไม่เกิน 50 มิลลิลิตรก็ไม่ผิด ถึงแม้จะเป็นผู้ดื่มที่เมามากหรือค้ออ่อนก็หลุดคดีเช่นกัน ปัญหาการทบทวนมาตรฐานวัดตัวผู้กระทำผิดก็เป็นไปด้วยความลำบาก เพราะภายในรถที่ติดฟิล์มกรองแสงและการตรวจค้นตอนกลางคืน รวมทั้งปัญหาการตั้งด่านตรวจไม่ครอบคลุมพื้นที่”

อีกทั้ง ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 ที่มีความยุ่งยากในการตรวจหาหลักฐาน เจ้าพนักงานตำรวจจึงมุ่งเน้นไปใช้ พ.ร.บ.จราจรทางบก 2522 มากกว่า ส่งผลให้ผู้กระทำผิดไม่ได้รับการลงโทษตาม พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 แล้วยังพบอีกว่าตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจความแตกต่างระหว่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับ โดยนักวิจัยยังพบว่า ช่องโหว่ของกฎหมายที่สำคัญ คือ ตำรวจสามารถเปรียบเทียบปรับได้ อันเป็นเหตุที่ให้อำนาจในการยุติคดี เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้หลุดคดีในชั้นศาล